

ЛЕКЦИИ

на

МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

ОТЪ УЧИТЕЛЯ.

1925 — 1926 г. СОФИЯ — V ГОДИНА.

1, 2 и 3

София — 1929

1- ЛЕКЦИЯ.

Врѣме и сила.

Мотото за тази година ще бжде:

„В ѳ р е н ѳ , и с т и н е н ѳ , ч и с т ѳ и б л а г ѳ в с ѳ к о г а б ж д и ! “

Коя бѣше послѣдната лекция отъ миналата година? (— За свободнитѣ движения).

— Кои движения сж свободни? (— Разумнитѣ движения). — Да, свободнитѣ движения подразбиратъ разумностъ. Коньтъ може да се движи свободно, но когато прѣскача отъ единъ плетъ на другъ, това не е свобода. За птичката може да се каже, че има свобода въ движенията си. Защо? — Понеже въ нейнитѣ движения има разумностъ. Свободнитѣ движения подразбиратъ и по-висока култура. Споредъ закона на еволюцията въ стълбата на животинското царство най-високо стѣпало заематъ млѣкопитаещитѣ. Обаче, птицитѣ иматъ по-старъ произходъ отъ конетѣ. Рибитѣ пъкъ сж по-стари отъ птицитѣ. Науката подържа, че птицитѣ сж произлѣзли отъ рибитѣ. Послѣднитѣ се движатъ въ по-гѣста, а птицитѣ — въ по-рѣдка срѣда.

При това, рибитѣ сж безгласни, тѣ нѣмагь органъ на гласа, на звука. Културата на рибитѣ е много низка. Всички прѣстѣпления въ водата ставатъ безгласно. Животътъ въ водата е цѣлъ адъ. Тамъ рибитѣ се гълтатъ цѣли едни други, безъ слѣди отъ прѣстѣпления, и никоя отъ тѣхъ нѣма възможность да каже нѣкому нѣщо, да се оплаче.

Птицитѣ пъкъ иматъ по-висока култура отъ рибитѣ, защото въ тѣхъ има разумность. Въ какво се забѣлѣзва разумностьта, както и по-високата култура у птицитѣ? — Въ тѣхъ има музика, движения изъ въздуха, виене на гнѣзда, които нѣща се подчиняватъ на извѣстни закони, Движението на хората изъ въздуха съ аероплани се основава на сжщитѣ закони, на които се подчиняватъ и птицитѣ. Освѣнъ това, птицитѣ сж разрѣшили отношенията между половетѣ по-разумно, даже и отъ съврѣменнитѣ хора, които го разрѣшаватъ като млѣкопитаещитѣ. Н а с ъ в р ѣ м е н н и т ѣ хора сж нужни още хиляди години, докато разрѣшатъ този въпросъ по ч о в ѣ ш к и. И дѣйствително, първото падане е станало между млѣкопитаещитѣ. Оттамъ започва падането на човѣка. Като говоря за птицитѣ, не подразбирамъ да се взематъ като образъ, но като символъ на по-висока култура въ свѣта, която ще се яви за въ бждеще и въ човѣшкия родъ. Днесъ въ хората се забѣлѣзва вече стремѣжъ да се приближатъ къмъ птицитѣ.

Питамя: споредъ васъ, на какво се дължатъ

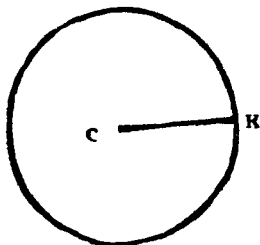
външнитѣ противорѣчия въ живота? Вземете слѣдния простъ примѣръ: двама родни братя се обичатъ, разбиратъ се, живѣятъ си добръ. Слѣдъ извѣстно врѣме между тѣхъ се явява споръ за нѣкакви материални блага, които тѣ получаватъ въ наслѣдство отъ баща си. Коя е дълбоката причина да се зароди между тия братя несъгласие, споръ? Отгдѣ води началото си този споръ? Нали тия брага се обичаха? Нали се разбираха помежду си? Въ физиката има единъ законъ за промѣна на тѣлата отъ топлината и отъ студа. Този законъ гласи: всички тѣла отъ топлината се разширяватъ и отиватъ нагорѣ, а отъ студа се свиватъ, сгъстяватъ и падатъ надолу. Природата си служи съ този законъ всѣкога, когато ѝ потрѣбва. Щомъ пожелае да прѣвърне нѣкое течно тѣло въ въздухообразно, тя го нагрѣва и така го прѣпраща въ пространството нагорѣ; щомъ пожелае да прѣвърне въздухообразното тѣло въ течно, тя го охлажда, и то слиза на земята въ видъ на течность. И въ човѣшкия организъмъ има и въздухообразни, и течни, и твърди тѣла, но понѣкога става накопление на тия вещества, което се отразява по единъ или другъ начинъ върху човѣка. Обаче, разумната природа не позволява да се прѣстѣпватъ законитѣ ѝ, т. е. тя не търпи никакви житници, никакви хамбари въ тѣлото на човѣка. Всѣки день човѣкъ има право да взима отъ нейнитѣ складове само толкова, колкото му е нужно за дня. За другия день — добъръ е Господъ! Той

пакъ ще даде. Но вслѣдствие отдалечаването на човѣка отъ разумнитѣ закони на природата, у него се заражда желание да се осигури, и той всѣки день живѣе съ мисълта да трупа, да събира, колкото може повече. Това негово желание се прѣдава и на самитѣ клѣтки, въ които постепенно става отлагане, натрупване на излишни, неоползотворени отъ организма материали. Този човѣкъ започва да надебелява, да затлъстява и впоследствие въ него се зараждатъ различни болести. Ето защо, най-първо човѣкъ трѣбва да се заеме съ разрѣшаване на прости явления, на малки величини, а послѣ да прибегне до рѣшаване на сложни явления, на голѣми величини. Сложнитѣ явления, голѣмитѣ величини създаватъ натрупвания въ човѣшкия организъмъ.

И тъй, за да се яви възвишена мисль у човѣка, той трѣбва да насочи своя погледъ нагорѣ. То значи: той трѣбва да прѣвърне твърдитѣ вещества въ себе си въ течни, течнитѣ — въ въздухообразни и така да обърне погледа си нагорѣ. Отгорѣ ще дойде помощта му. Не мислете, че човѣкъ самъ може да създаде въ себе си възвишени и свѣтли мисли. Никой самъ не създава своитѣ мисли! За да попадне нѣкоя свѣтла мисль въ вашия умъ, прѣди всичко, тя е минала прѣзъ редъ сжщества по-възвишени и по-благородни отъ васъ. Ако вие ѝ дадете благоприятни условия за развитие, тя ще ви подигне. Сжщеврѣменно вашитѣ мисли отиватъ надолу, къмъ сжщества по

низкостоещи отъ васъ. Значи, въ природата става прѣкрѣстосване на мислитѣ. Висшитѣ сѣщества влияятъ на човѣка, но и човѣкъ имъ влияе. Човѣкъ влияе на по-низкостоещитѣ отъ себе си, но и тѣ му влияятъ. Затова, когато изучавате живота си, трѣбва да разграничавате мислитѣ, да разбирате, кои мисли идатъ отдолу и кои отгорѣ, за да знаете, какъ да ги обработвате.

Фигура I прѣдставлява една окръжностъ. Какъ дефиниратъ окръжността въ геометрията? (— Окръжността е крива линия, на която всички

Фиг. I

точки сж еднакво отдалечени отъ една постоянна точка, наречена центъръ (С). Пространството, което е заградено отъ окръжността, се нарича кржгъ). Ние ще дадемъ друго опрѣдѣление за кржга. Кржгътъ прѣдставлява всички реални възможности, които се съдържатъ въ разумния жи-

вотъ. Всѣки кржгъ има свои граници. Тогава, какво трѣбва да направи човѣкъ, като дойде до крайнитѣ прѣдѣли на кржга, който въ дадения случай прѣдставлява неговия животъ? — Той трѣбва да прѣмине отъ единъ кржгъ въ другъ. Значи, всѣки кржгъ е скаченъ съ редица други кржгове. Центърътъ (С) прѣдставлява друга една

реалност, към която човѣкъ трѣбва да се върне. Какво е значението на радиуса въ кръга? (— Радиусътъ е единствениятъ елементъ, който опредѣля голѣмината на кръга. Окръжноститѣ се различаватъ по радиуситѣ) Кривитѣ линии въ природата сж признаци, по които се сѣди, че тя събира енергия и материя. Тия линии наричаме събирателни. Когато природата иска да твори, тя си служи съ прави линии. Всѣки радиусъ, като дойде до своя краенъ прѣдѣлъ, той се връща назадъ въ кръга. Защо? — Понеже задъ този прѣдѣлъ той срѣща известно съпротивление, което не му позволява да отиде по-нататкъ. Значи, окръжността, кривата линия, показва, докъдѣ се простиратъ възможноститѣ на радиуса. Възможноститѣ на правата линия сж въ творчеството. Като се свърши творчеството, започва се вътрѣшната обработка на материята и на енергията. Тѣй се създава кръгътъ.

По този начинъ вие ще знаете пѣтя, по който се развиватъ вашитѣ мисли и желаня. Най-първо въ човѣка се зараждатъ извѣстни мисли, желаня и проекти, които, щомъ стигнатъ крайния прѣдѣлъ на своитѣ възможности, образуватъ единъ кръгъ, въ който се започва обработването имъ. Отъ всички тия мисли, желаня и проекти, въ човѣка се образува една обща идея, която го тласка въ дадена посока. Помнете, че проявитѣ на живота не сж отдѣлни. Всѣка постѣпка на човѣка се обуславя отъ нѣкое разумно същество.

Никой не може да каже, че е творецъ на своята сждба. Казва се, че всѣки е носителъ на творчество, на творчески сили въ себе си, но всички разумни прояви се обуславятъ отъ разумни сжщества. Може ли да се опрѣдѣли, колко радиуси могатъ да се прѣкаратъ въ една окръжностъ? (— Казва се, че въ окръжността могатъ да се прѣкаратъ безкрайно число радиуси, но се говори само за единъ радиусъ, който е въ движение, защото, ꙗког ми нава прѣзъ окръжността, сжщеврѣменно той ми нава и прѣзъ всичкитѣ радиуси).

Питамъ: кои сж причинитѣ за образуването на квадрата? (— Причина за образуването на кривата линия се взима нѣкоя централна сила, а квадратътъ се образува отъ движението на една отсѣчка). Когато единиятъ край на радиуса се движи, а другиятъ остава неподвиженъ, образува се кржгътъ, а когато се движатъ двата края на радиуса, образува се квадратътъ. Квадратътъ включва въ себе си възможноститѣ на правата линия. Правата линия прѣдставлява отношения между двѣ разумни сжщества. Най-късиятъ пжтъ на съобщение между двѣ разумни сжщества е правата линия. Двама души могатъ да се запознаятъ еамо по пжтя на правата линия. Квадратътъ прѣдставлява условията, при които приятелството на тия двама души може да се съгради. Ако човѣкъ не разбира тия отношения, той ще изкриви, ще развали квадрата, и по този начинъ ще дойде до вжтрѣшно противорѣчие. Всички противорѣчия въ живота се съ-

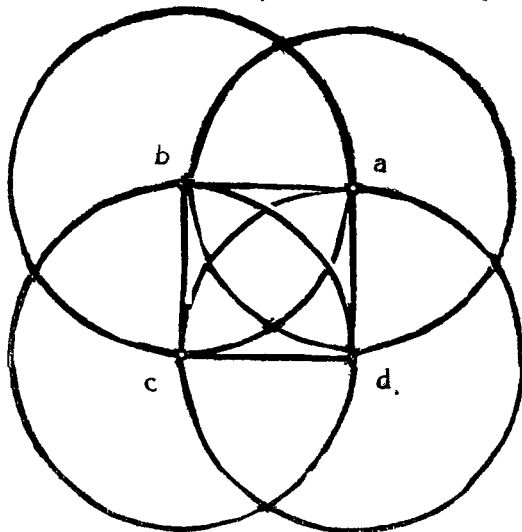
държатъ въ квадрата. Той е рационално число, а кръгътъ е ирационално число. Той е частъ отъ едно спирално сѣчение, което пъкъ е сѣчение отъ друга една фигура. Кръгътъ, квадратътъ, кубътъ сж части отъ тесаракта.

Защо при създаване на очитѣ, природата си е послужила съ кръга, а не съ квадрата? (Понеже окото се движи радиално, гледа на всички посоки). Дѣйствително, окото е създадено по образа на слънчевата система. Който иска да изучава свѣта, трѣбва да изучава и човѣшкото око. Квадратътъ се забѣлѣзва въ кожата на хората. Значи, въ противодѣйствиата на физическия свѣтъ, въ кожата се образуватъ множество квадратчета. Различнитѣ фигури, съ които си служи геометрията, това е най-красивиятъ, най-мистичниятъ езикъ, чрѣзъ който природата говори на разумнитѣ същества. Когато у човѣка се зароди извѣстенъ духъ на припрѣнностъ или на нервностъ, той вече прѣстава да се движи въ кръгъ, и влиза въ квадрата. Товава, какъ ще излѣзе той отъ противорѣчията, въ които е попадналъ?

Сега ще начертаемъ единъ квадратъ и отъ върховетѣ му А, В, С, Д, които ще вземемъ за центрове на окръжности, ще опишемъ четири окръжности (фиг. II). Какво ще се образува въ квадрата? (— Една четиристѣнна фигура, заградена съ джги, и четири тристѣнни фигури, сжщо тѣй заградени съ джги.

За да се разбере тази фигура и да се при-

ложи въ живота, ще направя малко отклонение въ мисълта си. Какво става съ житното зърно, когато попадне въ почвата? За да излѣзе на повърхността на земята, съ него ставатъ редъ промѣни — химически и физически. На пръвъ по-

Фиг. 2

гледъ се вижда, чо то се разпуква, при което изгубва своята външна форма. Вътрѣшната фигура показва пътя, начина, по който човѣкъ може да излѣзе отъ противорѣчията, отъ безизходното положение, въ което се намира. Значи, както жи-

тното зърно трѣбва да измѣни външната форма, за да излѣзе на повърхността на земята, така и човѣкътъ, който се намира въ живота на квадрата, трѣбва да измѣни своята форма, за да излѣзе отъ своитѣ ограничителни условия. Това излизане наричатъ „законъ на самоотричане.“ И затова, когато искашъ да минешъ въ по-рѣдка срѣда, трѣбва да се откажешъ отъ по-гжстата, въ която се намирашъ. Ако искашъ да придобиешъ нѣкоя повъзвишена идея, трѣбва да се откажешъ отъ друга, по-обикновена, стара идея, която те е държала до това врѣме вързанъ за земята. Много отъ идеитѣ на съврѣменнитѣ хора сж въ връзка съ земята, т. е. съ по-груба материя. Тия идеи сж потрѣбни на човѣка дотогава, докато той живѣе на земята, но щомъ пожелае да се изкачи въ единъ по-високъ свѣтъ, той трѣбва да се откаже, да се освободи отъ формитѣ на тия идеи.

Както виждате, всичко е въ приложението. Формитѣ на нѣщата трѣбва да оживѣятъ въ васъ, за да може да ги разбирате и изучавате. Запримѣръ, у васъ се заражда едно желание. Това желание може да бжде приятно, може да бжде и неприятно и да ви дразни. За васъ не е достатъчно само да знаете, че това желание е приятно или неприятно, но трѣбва да знаете точно, дѣ, именно, се зараждатъ хубавитѣ желанія и дѣ — лошитѣ. Ще кажете: „Мѣстото на желаніята е въ главата“. — Така е, всичко излиза отъ главата, но на кое мѣсто, именно? Желаніята не се за-

раждатъ въ цѣлата глава. Всѣко желание си има своя опрѣдѣлена областъ въ мозъка, отдѣто то произлиза. Човѣкъ не може да владѣе себе си, докато не знае въ коя часть на неговия мозъкъ се заражда дадено желание. Напримѣръ, дѣ е мѣстото на милосърдието? — Чувството на милосърдието е тамъ, дѣто е и религиозното чувство на човѣка, а именно въ горната часть на главата. Когато искате да провѣрите мѣстото на милосърдието на главата у човѣка, направете слѣдния опитъ: повикайте двама души, въ които това чувство е добрѣ развито. Единиятъ отъ тѣхъ да постави тритѣ си прѣста върху горната часть на главата на другия, дѣто е религиозното чувство, и веднага ще почувствува тока на милосърдието или чувството на приятелство. Въ съзнанието пкъ ще се яви малка свѣтлинка.

И тѣй, при възпитанието на дѣцата трѣбва да се има прѣдъ видъ начина, по който сж централизирани силитѣ въ живата природа, защото по сжщия начинъ сж централизирани и силитѣ въ човѣшкия мозъкъ. Мозъкътъ, отъ своя страна, изпраца своитѣ сили по цѣлото тѣло. Прѣодоляващитѣ чувства у човѣка хвърлятъ съответенъ отпечаткъкъ върху цѣлия строежъ на организма. Напримѣръ, хора, които сж крайни идеалисти иматъ фини, тънки чувства. Ако идеализъмътъ у тѣхъ води началото си отъ редъ поколѣния, рждѣтъ имъ сж изтънчени, деликатни. Това показва, че изтичането и втичането на енергията отъ тѣхния

организъмъ става леко, безъ съпротивление. Ржцѣтъ на материалиститѣ не сж тъй деликатни, нѣжни. Който не разбира тия нѣща, като наблюдава и еднитѣ, и другитѣ хора, ще каже, че това е игра на природата. — Не, това сж течения въ природата, които иматъ своя разумна причина. Всѣки прѣстъ на човѣшката ржка е една областъ, прѣзъ която изтича извѣстна енергия. Прѣзъ всѣки прѣстъ минаватъ двѣ течения: едното тече въ горната частъ на прѣста и излиза навънъ, а другото тече въ долната частъ на прѣста; то иде отъ коренитѣ на прѣститѣ и влиза въ всѣки прѣстъ поотдѣлно. Често у нѣкои хора се прѣплитатъ нѣколко течения. По-напрѣдналитѣ хора, у които чувствата сж по-добрѣ развити, иматъ и по-силни възприятия. Тѣ възприематъ по-лесно тия течения.

Да допуснемъ, че въ нѣкой човѣкъ липсва чувството на милосърдие. Какъ ще го добие той? Такъвъ човѣкъ трѣбва да дружи повече съ хора филантропи, чѣловѣколюбиви, които сж готови да се жертвуватъ за доброто на другитѣ хора. Или пъкъ той трѣбва да чете такива книги, въ които да срѣща примѣри отъ хора съ силно развито чувство на милосърдие. Освѣнъ това, човѣкъ, у когото липсва това чувство, добрѣ е всѣки день, около 10-20 минути най-много да поставя ржката си върху центъра на милосърдието, за да приижда къмъ него извѣстно количество енергия. Въ продължение на 1-2 години този човѣкъ може да

развие въ себе си това чувство. Чувствата се подхранватъ съ енергия.

Сщществуватъ два два вида чувства: еднитѣ сж нисши, животински, а другитѣ сж възвишени, благородни чувства. Напримѣръ, дружите извѣстно врѣме съ нѣкой човѣкъ, но послѣ се раздѣляте и казвате: „Съжалявамъ, че се сдружихъ съ този човѣкъ“. Защо? — Защото въ тази дружба вие сте подхранвали користолюбиви чувства, очаквали сте нѣщо, и като не сте го постигнали, разочаровали сте се. При такива чувства човѣкъ усѣща нѣкакво стягане въ слънчевия вжзель, което е признакъ, че той е попадналъ въ пжтя на животнитѣ. Дойдешъ ли въ този пжтъ, спри се, размисли добръ и се върни назадъ. Не е достатъчно човѣкъ само да слуша, или да чете, какво говорятъ другитѣ, но има единъ практически, опитенъ начинъ, по който той може да се учи. Който иска да се учи и да напръдва въ живота, той трѣбва да си избира такива другари, които природата е щедро надарила. Тия хора сж родени при благоприятни условия.

Човѣкъ може да добие нѣкои благородни, възвишени чувства отъ растенията и отъ животнитѣ. Напримѣръ, милосърдието е развито и у мѣкои растения и животни. По тази причина, именно, човѣкъ още отъ най-стари врѣмена е билъ овчаръ, водилъ е овцетѣ на паша. Овцетѣ развиватъ смирение въ човѣшкия характеръ. Тѣ го учатъ още и на самопожертвуване. Волтътъ пѣкъ

учи човѣка на търлѣние. Пѣтельтъ заставя човѣка да мисли. Напримѣрь, нѣкой човѣкъ е много замисленъ, иска да рѣши извѣстенъ въпросъ, но не може. Веднага неговиятъ пѣтельъ излиза на срѣща му и започва да кукурига. Съ това той иска да каже на господаря си: „Попѣй малко! Тази работа не става съ много мислене“. Господарьтъ казва: „Огньъ гори на главата ми!“ — Не се безспокой! Щомъ азъ ти кукуригамъ, работитѣ ще се наредятъ добрѣ“. Когато нѣкой човѣкъ заболѣе и въ това врѣме пѣтельтъ се спре прѣдъ прага на кжщата му и започне да кукурига, това показва, че този човѣкъ ще оздравѣе. Дѣто пѣтельъ кукурига, всички работи се нареждатъ добрѣ. Кукуригането внася приятностъ, лекота въ душата на човѣка. То е символъ, съ който природата си служи, когато иска да изрази нѣщо. Между кукуригането на пѣтеля и състоянието на човѣка има извѣстна връзка. Когато човѣкъ е тжженъ, скърбенъ, нека носи въ джоба си по малко царевица или жито, та като чуе, че нѣкой пѣтельъ изкукурига, веднага да му подхвърли нѣколко зрънца и да благодари, че е изкукуригалъ. Това показва, че скръбьта му ще се прѣвърне въ радостъ.

Сега, ако нѣкой слуша отвѣнъ, съ какво се занимаваме, ще каже: „Върху какви глупави работи разискватъ тия хора“. — Привидно е така, но ако изучавате работитѣ на нѣкон учени, ще видите, че и тамъ има привидно глупави нѣща. Напримѣрь, нѣкой ученъ изучава микробитѣ и нами-

ра, че особенъ родъ микроби иматъ 120 стомаха. Каква важность прѣдставлява този въпросъ? Ако прослѣдимъ внимателно този фактъ, ще видимъ, че той говори много нѣщо. Отъ него учениятъ вади заключението, че този родъ микроби живѣятъ при много неблагоприятни условия. Дѣйстви-телно, микробитѣ, изобщо, живѣятъ при неблаго-приятни условия.

Питамъ: вашитѣ пѣтли кукуригатъ ли? Забѣ-лѣзали ли сте вие, при какви случаи пѣтлитѣ ку-куригатъ? (— Забѣлѣзано е, че когато пѣтлитѣ прѣставатъ да кукуригатъ, случва се нѣкакво нещастие. Когато кокошкитѣ се качватъ на висо-ко да пѣятъ, за добро е; когато пѣятъ на низко мѣсто, това не е за добро). Всички тия нѣща сж символи, съ които природата си служи, като прояви на разуменъ животъ, като пѣтища на съобщения. Това показва, че и животнитѣ иматъ извѣстна ра-зумность, която се намира въ по-високъ свѣтъ отъ физическия. И, наистина, често животнитѣ ин-туитивно схващатъ нѣщата по-добрѣ отъ хората. Това показва, че интуицията у тѣхъ е по-силно развита, отколлото у нѣкои съврѣмenni хора. Казвамъ: работете съзнателно върху развитието на вашата интуиция!

Сега ще ви задамъ нѣколко въпроса. Какво ще стане съ нѣкое сѣме, ако се посади въ почва-та по-дълбоко, отколкото е нужно за него? (— Или нѣма да израсне, или ще закъснѣе съ израства-нето, понеже за всѣки родъ сѣме има опрѣдѣле-

на дълбочина, на която то трѣбва да се посажда). Оттукъ вадимъ слѣдната аналогия: когато човѣкъ се обезсърдчи, или започне да става песимистъ, да се отчайва, това показва, че той навлиза въ по-гжста материя отъ тази, въ която е билъ по-рано. Всички негови желанія сж заровени дълбоко въ тази гжста материя, и като не може да ги реализира, той се обезсърдчава и започва да страда.

Какво ще стане съ нѣкое сѣме, ако се посади много плитко въ почвата? (— Ако почвата е малко влажна и торна, има възможность да израсне сѣмето; ако почвата е камениста, сѣмето не може да израсне). Това е вѣрно по отношение нашия животъ. Когато нашитѣ идеи не срѣщатъ нѣкакво съпротивление на пжтя си, тѣ не могатъ да израснатъ. Това подразбира животъ безъ страдания. Страданията сж естествени съпротивления, при които животътъ може да расте и да се развива правилно. Скърбитѣ, страданията сж най-дълбокиятъ слой отъ почвата, въ който сж посадени костилкитѣ на плодоветѣ. Слѣдъ врѣме тѣ израстватъ отъ тази почва. Който не може да използва скърбитѣ и страданията въ своя животъ, въ него нищо не може да израсте. Затова, всѣки човѣкъ ще понесе толкова скърби и страдания, колкото природата му е опрѣдѣлила. Радостта е най-малкото съпротивление, при което животътъ може да се прояви. Значи, вие срѣщате на пжтя си двѣ съпротивления: най-голѣмо съпротивление, когато коренитѣ не могатъ да вървятъ надолу

безпрѣпятствено, но първо трѣбва да си пробиятъ пжтъ и послѣ да се развиватъ правилно; съпротивлението е най-малко, когато коренчетата намиратъ свободенъ пжтъ надолу въ земята.

Въ кой случай сѣмето иждивява повече енергия: когато коренчетата си пробиватъ пжтъ надолу въ земята, или когато стѣблото покълва надъ повърхността на земята? — Коренчетата иждивяватъ повече енергия, за да си пробиятъ пжтъ надолу въ земята. Въ това отношение растенията сж по-добри техници, естественици и химици отъ самитѣ хора. Тѣ отдѣлятъ отъ себе си разни киселини, съ които си пробиватъ пжтъ даже и въ канаритѣ. Ако човѣкъ се остави свободно, съ пълно довѣрие на своята интуиция, той ще има по-добри резултати въ живота си, отколкото, ако дѣйствува изключително по своя разумъ. Ако нѣкой човѣкъ е боленъ и се остави на своята интуиция, т. е. на разумнитѣ закони, които ржководятъ цѣлия му организъмъ, той ще се излѣкува въ скоро врѣме. Оставете се свободно, безъ страхъ, на своята интуиция, т. е. на Божественото въ себе си, и ще видите, какви резултати ще получите. Интуицията у човѣка е неговиятъ разуменъ баща, на чийто гърбъ той може да се качва безъ страхъ, безъ тревога. Този конъ ще го занесе, дѣто трѣбва. Всички сте виждали, какво правятъ малкитѣ дѣца съ баща си. Като се върне той отъ работа едно по едно дѣцата се качватъ на гърба му да ги носи. По сжщия начинъ и вие понѣкога се кач-

вате на своя конь, карате донѣкждѣ, докато го изморите добрѣ, безъ да свършите нѣкаква работа.

Да допуснемъ, че нѣкой отъ васъ излиза на сцената, но го освиркватъ. Като се върнете дома си, вие сте неразположени, цѣла нощъ не можете да спите, въртите се на една, на друга страна, докато най-послѣ изморите тѣлото си и заспите. Какво отъ това, че ви освиркали? Ако нѣмахте уши да чуете, че ви освиркватъ, щѣхте ли да се обидите? — Нѣмаше да се обидите. Какво трѣбва да направите тогава? — Да си признаете, че не сте играли добрѣ и заслужавате да ви освиркватъ. Кажете: „Много добрѣ направиха тия хора, че ме освиркаха“. Щомъ си кажете така, веднага ще ви олекне. Едва сте се примирили, натъкватъ се на друго противорѣчие: „Защо трѣбваше да ме освиркватъ? Нима толкова лошо играхъ?“ Казвамъ: двѣ противорѣчия въ живота не раждатъ една добродѣтель. Двѣ положителни, рационални числа раждатъ едно отрицателно число. Единицата е положително число. Тогава $1 + 1 = 2$. Двойката е отрицателно число. Слѣдователно, тия двѣ положителни числа можемъ само да ги съберемъ, за да получимъ отрицателно число, но по никой начинъ не можемъ да ги умножаваме. Напримѣръ, $1 \times 1 = 1$.

Обаче, има и другъ единъ законъ: като съберемъ двѣ отрицателни числа, получаваме едно положително. Напримѣръ, $2 + 2 = 4$. Числото 4 е положително. Като умножимъ двѣ отрицателни числа, пакъ получаваме едно положително: $2 \times 2 = 4$. Слѣдователно, ако искаме да получимъ положителенъ

резултатъ, трѣбва да работимъ съ двѣ отрицателни числа. Какво означава $2+2=4$ или $2\times 2=4$? — Като се събератъ или умножатъ двама меки хора, даватъ числото 4. Ако съберете числото 2 и числото 4, получавате 6. Какво прѣдставлява шесторката? — Тя е неутрално число, неутрална зона. Значи, докато дойдете до неутралната зона въ живота, т. е. до състояние на примирение, най-първо ще минете прѣзъ голѣма вжтрѣшна борба въ себе си. Да кажемъ, че вие искате да извършите единъ прѣвратъ въ себе си. Въ първо врѣме вие сте активенъ, борите се; значи, събирате положителнитѣ енергии въ себе си, докато получите отъ тѣхъ едно отрицателно число и се примирите. Казвате: „Има врѣме, ще се постигне това нѣщо,“ и започвате да мислите. Числото 4 е число на мисълта. Въ процеса на мисленето прѣвръщате положителнитѣ числа въ отрицателни и отново започвате да дѣйствувате.

И тъй, за всѣки човѣкъ е важно да знае, въ коя област на мозъка дѣйствуватъ единицитѣ, въ коя — двойкитѣ, въ коя — тройкитѣ и т. н. Човѣкъ не може да работи съ силитѣ на своя мозъкъ, както му попадне. Положителнитѣ енергии трѣбва да се прѣвѣрнатъ въ отрицателни. Всѣки, който може да прѣвѣрне една положителна енергия въ отрицателна, той разумно пести силитѣ си. Прѣдставете си, че двѣ братчета, които сж положителни въ себе си, спорятъ за двѣ ябълки, кое отъ двѣтѣ да вземе по-голѣмата ябълка. Ябълки-

тѣ сж отъ различна голѣмина. Какъ трѣбва да се разрѣши въпроса? (— Да раздѣлятъ двѣтѣ ябълки на половина, и всѣко дѣте да вземе половината и отъ едната, и отъ другата ябълка). Както виждате, тукъ трѣбва да се приложи закона за прѣврѣщане на положителнитѣ енергии въ отрицателни. Случва се нѣкога, че мисълта, чувствата и волята на човѣка сж положителни, а той иска нѣщо непостижимо. Какво трѣбва да направи този човѣкъ въ дадения случай? Да кажемъ, че този човѣкъ е бѣденъ студентъ, идеалистъ, но пожелава въ продължение на една седмица да получи десетъ милиона лева, които ще употѣби за нѣкаква велика идея, възникнала въ главата му. Какво трѣбва да направи, за да не прѣтърпи крахъ или нѣкакво падение въ себе си? Като дойде края на седмицата и не получи паритѣ, въпросътъ е рѣшенъ вече, но какво трѣбва да се направи прѣди да е дошълъ този моментъ? (— Нека си прѣдстави, че ги е получилъ и се отказва отъ тѣхъ. Или, нека си помисли, че сега е получилъ само една малка часть отъ паритѣ, каквато той има на разположение въ себе си, а останалата часть ще получи впоследствие). Индуситѣ сж правили редъ опити за усилване на волята си и сж получили добри резултати. Напримѣръ, единъ индусъ може да разрѣже нѣкждѣ ржката си и послѣ, съ силата на волята да не допусне да падне капка кръвъ, нито пѣкъ да усѣти най-малка болка. Чрѣзъ волята си той анестезира порѣзаното мѣсто и за-

това не усъща никаква болка. Обаче, споредъ законитѣ на живата природа, когато успѣемъ да избегнемъ дадено страдание, слѣдъ извѣстно врѣме това страдание пакъ дохожда до насъ, само че на друго мѣсто и въ друга форма.

Казвамъ: всѣки ще понесе страданията, които природата е опрѣдѣлила за него. Ако е слабъ, ще му се даватъ по малко, но въ продължение на повече врѣме; ако е силенъ, ще му се даватъ повече страдания наведнѣжъ, при което ще се употребѣи по-малко врѣме. Напримѣръ, юнакътъ може да вдигне 100 клгр. товаръ на гърба си и въ продължение на единъ часъ да го занесе на опрѣдѣленото мѣсто. Слабиятъ ще раздѣли сжщия товаръ на части и ще го прѣнася цѣль день. Слѣдователно, слабитѣ ще иждивяватъ врѣме, ще пестятъ енергия; силнитѣ хора ще иждивяватъ енергия, ще пестятъ врѣме. Казано е въ Писанието: „Силнитѣ ще носятъ слабитѣ.“ Въ това отношение индуситѣ сж направили грѣшка. Когато сж били силни, тѣ сж товарили слабитѣ, вслѣдствие на което сж изгубили способността си да ржководятъ другитѣ хора и се спрѣли въ своето развитие. Днесъ други хора, които работятъ правилно, разумно, идатъ да замѣстятъ индуситѣ и да довършатъ тѣхната работа. Сега и бѣлата раса започва да работи по малко въ това направление. За да не губи силитѣ и способноститѣ си, човѣкъ трѣбва да бжде исправенъ въ всички свои мисли, чувства и дѣйствия.

Както виждате, лесно е да се напише $1+1=2$; $2+2=4$. Обаче, това сж два закона, които иматъ приложение въ живота. Дѣйствието $1+1=2$ прѣдставлява прѣврѣщане на положителнитѣ сили въ отрицателни. То е законъ на силата, който работи сега. Днесъ силнитѣ хора работятъ. Дѣйствието $2+2=4$ или $2\times 2=4$ прѣдставлява прѣврѣщане на отрицателнитѣ сили въ положителни. То е законъ на врѣмето, въ което работятъ слабитѣ хора. Кое е по-силно въ човѣка: умътъ или сърцето? Какъ си обяснявате слѣднитѣ положения? Обичате нѣкое лице. Въ този случай умътъ скроява хиляди добри мисли за любимия ви. Значи, умътъ става слуга на сърцето. Другъ пжтъ мразите нѣкое лице. Умътъ пакъ започва да измисля хиляди лоши работи за това лице. И тукъ умътъ се явява въ услуга на сърцето. Кой е посиленъ сега, умътъ или сърцето? (— Сърцето). Обаче, това сж прояви на животинския, нисшия умъ въ човѣка.

Човѣкъ има четири сърца: нисше или животинско, висше или човѣшко, ангелско и Божествено сърце; той има и четири ума: нисшъ или животински, висшъ или човѣшки, ангелски и Божественъ умъ. Човѣкъ трѣбва да благодари, че има толкова сърца и умове. Това, което животинското сърце не може да направи, човѣшкото сърце ще го направи; това, което човѣшкото сърце не може да направи, ангелското ще го направи; това, което ангелското сърце не може да направи,

Божественото ще го направи. Сжщото се отнася и до ума на човѣка. Четиритѣ сърца се прѣпли- татъ взаимно и образуватъ двѣ сърца. Затова, именно, се казва въ Битието: „Човѣкъ е напра- вень по образъ и подобие Божие.“

Сега ще ви дамъ едно правило, като за дѣца, но и възрастнитѣ хора могатъ да си служатъ съ него. Когато дойдете до нѣкое противорѣчие, до една невъзможность въ живота си, кажете: „За Бога всичко е възможно. Азъ живѣя въ Бога, и съ Неговата Мждрость всичко мога да постигна.“ Поставете ли тази мисль въ ума си, Богъ, Който живѣе въ васъ, веднага започва да дѣйствува. Който е въ съгласие съ Бога, Той работи съ не- го; който не е въ съгласие съ Бога, и Той не ра- боти съ него. Богъ работи заедно съ насъ, за да се прояви. Вие може да провѣрите това правило, този законъ всѣкога, когато се намѣрите въ без- изходно положение. Да допуснемъ, че се намира- те нѣкждѣ въ пустинята, изложени на явна смъртъ — отъ никждѣ помощъ не идва. Какво трѣбва да правите? — Обърнете се къмъ Бога съ пълна вѣ- ра и надежда, че за Него всичко е възможно, и слѣдъ това очаквайте резултатъ. Нѣма да се мине дълго врѣме, и вие ще провѣрите този законъ, ще видите, че Богъ се проявява и въ пустинята.

„Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!“

I лекция, V год. на Мл. окултенъ класъ,
държана отъ Учителя на 15, XI, 1925 г.

2 ЛЕКЦИЯ.

Най-малкото иждивяване и най-малкото съпротивление.

„Въ ренъ, истиненъ, чистъи благъ
в сѣкога бжди!“

Размишление.

Четирма души отъ васъ нека се заематъ съ разработване на слѣднитѣ четири теми: 1) най-новото въ музиката; 2) най-новото въ математиката; 3) най-новото въ философията и 4) най-новото въ живота.

Всички общо пъкъ пишете върху най-любимия за васъ прѣдметъ. Значи, първата тема ще бжде свободна.

Въ природата сществува единъ великъ законъ, споредъ който тя извършва всички свои работи при най-малко иждивяване, изхарчване на енергия. Тя обича економията. Вземете, на примѣръ, срѣдата, въ която земята се движи. Тя е много рѣдка срѣда. Ако земята би се движила въ срѣда, гъста като водата, тя би изразходвала при движението си грамадно количество енергия.

Оттукъ може да приложите въ живота си слѣднитѣ правила: всѣкога взимайте прѣдъ видъ различнитѣ природни течения и сили, които се отличаватъ по своята интензивность; всѣкога взимайте прѣдъ видъ и гжстотата на веществата, съ които ще си служите. Слѣдователно, ако подпушите извѣстно ваше желание, енергията на това желание се сгжстява и ви заставя да се движите въ по-гжста срѣда. Това ще ви накара да правите по-голѣми усилия, за да си пробиее пжтъ въ тази гжста материя. При голѣмитѣ усилия човѣкъ изразходва повече енергия и бързо изтощава своя организъмъ. За да може човѣкъ да се подигне, да заживѣе въ по-рѣдка срѣда и да извършва всичкитѣ си работи при най-малко съпротивление, той трѣбва да води добъръ животъ. Защо трѣбва да живѣемъ добрѣ? Въ доброто седи економията на природата. Всички методи, чрѣзъ които човѣкъ може да работи за своето подигане, се криятъ въ доброто.

Всѣка мисль, всѣко желание може да се реализира по много начини, но разумниятъ човѣкъ избира този начинъ, при който се изразходва най-малко енергия. Допуснете, че вие пожелавате една круша, но за да я придобиее, жертвувате цѣлия си животъ. Питамъ: тази круша заслужава ли такава жертва? Другъ примѣръ: допуснете, че вие имате силно желание да изучите съврѣменната философия съ всички нейни подробности, и затова жертвувате всички свои идеали. Питамъ: оправ-

даватъ ли се всички жертви за философията, ако не можете да я приложите въ живота си? Природата казва: „Всѣко дърво трѣбва да даде плодъ.“ Ако нѣкое дърво не даде плодъ, усилията, които прави то, нѣматъ никакъвъ смисълъ.

Казвамъ: като ученици на Великата Окултна Школа, вие трѣбва да работите чрѣзъ доброто. Ако си служите съ доброто, като методъ за работа, вие ще иждивявате най-малко енергия, а ще придобивате най-добри резултати. Най-първо човѣкъ трѣбва да изучава себе си, своя животъ, съ всички свои тежки и добри разположения. Животътъ трѣбва да се изучава научно, да се правятъ опити и наблюдения върху всички явления вънъ и вжтрѣ въ него. Напримѣръ, нѣкой изживява едно тягостно състояние на духа. Не е достатъчно само да се констатира това състояние, но трѣбва да се потърси неговия произходъ. Тягостното състояние на духа показва, че човѣкъ се движи въ гжста срѣда и срѣща голѣми бури и съпротивления въ живота си. Външниятъ свѣтъ не забѣлѣзва това състояние, защото този човѣкъ не се намира въ една и сжща срѣда съ другитѣ хора. Гжстата срѣда, въ духовно отношение, прѣдставлява коренитѣ на живота. Прѣдставете си, че вие сте въ параходъ, който се движи по замръзнало море, но той е толкова здравъ, че непрѣкъснато чули леда прѣдъ себе си и така си пробива пжтъ. Какво ще стане съ този параходъ, ако ледътъ постепенно става все по-дебелъ и по-дебелъ? Ще стиг-

не ли той благополучно до опрѣдѣленото пристанище? — Този параходъ ще се разбие. Тогава какво трѣбва да правите, въ окултно отношение, при подобенъ случай? — Най-първо трѣбва да напуснете гжстата срѣда.

Казвате: „Какъ да напуснемъ гжстата срѣда?“ — За това има разни методи. Такива примѣри срѣщаме въ органическия свѣтъ. Когато срѣдата, въ която сж живѣли нѣкога рибитѣ, е станала гжста за тѣхъ, тѣ сж започнали усилено да мислятъ, какъ да излѣзатъ отъ нея, по какъвъ начинъ да се приспособятъ къмъ друга, по-рѣдка срѣда. И най-послѣ, слѣдъ дългогодишно размишление, тѣ сж намѣрили начинъ да излѣзатъ отъ водата, при което се прѣвърнали на птици. По-умнитѣ риби колективно рѣшили да излѣзатъ отъ водата и да се прѣвърнатъ въ птици. Азъ взимамъ този примѣръ, като най-подходящъ за иллюстрация, но има още редъ примѣри, които подкрѣпятъ моята мисль, а именно: много начини има, чрезъ които човѣкъ може да мине отъ гжста въ по-рѣдка срѣда.

Въ духовно отношение сегашниятъ човѣкъ се намира въ фазата на растенията. Ако за дълго врѣме още остане въ тази гжста материя, дѣто плътъта и духътъ сж въ постоянна борба, той ще загине. Както рибитѣ излѣзоха отъ водата и станаха птици, така и човѣкъ трѣбва да излѣзе отъ гжстата срѣда, въ която живѣе, да си подаде главата навънъ. Споредъ окултната наука излизането

на човѣка отъ гжстата материя е прѣдвѣстникъ на шестата раса. Когато шестата раса дойде на земята, тя нѣма да живѣе при условията, въ които е живѣла бѣлата раса. По сжщия начинъ и бѣлата раса не е живѣла при условията на четвъртата раса. Раситѣ прѣдставляватъ състояния на материята. Сжществата отъ четвъртата раса се ржководѣха повече отъ своитѣ желаня, и затова бѣха потопени въ срѣда по-гжста отъ тази, въ която се намиратъ днесъ сжществата на петата раса. Понапрѣдналитѣ сжщества отъ четвъртата раса, които работиха усилено върху своя интелектъ, влѣзоха въ петата раса. Днесъ, обаче, и тази срѣда имъ става гжста, затова тия сжщества се стремятъ да влѣзатъ въ по-рѣдка срѣда.

Всички хора, които се стремятъ да влѣзатъ въ шестата раса, трѣбва да изучаватъ вжтрѣшнитѣ методи, чрѣзъ които ще постигнатъ своитѣ стремежи. Всѣки човѣкъ трѣбва да се стреми да извършва своята умствена и сърдечна работа при най-малкото съпротивление. Кога ще срещне най-малко съпротивление? — Когато се качи на високо мѣсто и оттамъ разглежда цѣлата обстановка. Тя ще му покаже, какъ трѣбва да дѣйствува. Прѣдставете си, че вие сте се качили на скала, всрѣдъ морето, висока 2-3 м., и оттамъ искате да се хвърлите, да се окжпете въ водата. Щомъ сте се качили на тази височина, разгледайте наоколо, да нѣма нѣкой човѣкъ, който се кжпе, въ морето. Ще кажете: „Какво отъ това, ако има човѣкъ въ

морето?“ — Има опасност да не скочите на гърба му. Убъдите ли се, че нѣма наблизо човѣкъ, съблѣчете дрехитѣ си и се хвърлете въ морето. — Ами, ако се удавя? — Ако не знаете да плувате, не се хвърляйте въ морето. Слѣдователно, когато искате да свършите нѣкоя работа въ морето на живота, погледнете отъ висотата, на която се намирате, дали нѣма нѣкой човѣкъ, или друго нѣкакво прѣпятствие на пътя ви. Ако има нѣкакво прѣпятствие, не се хвърляйте изведнѣжъ на работа, но започнете тази работа отъ друго мѣсто, дѣто нѣма такава прѣпятствие. Който спазва това правило, ще се избави отъ редъ неприятности и страдания въ живота. Какво правятъ повечето съврѣмenni хора? — Съблѣкатъ си дрехитѣ, и хайде въ водата! Много отъ страданията въ живота се дължатъ на това, че всички хора бързатъ: тѣ искатъ всичко да стане изведнѣжъ. Не, който иска да влѣзе въ морето, първо ще се качи на скалата, и отъ високо ще направи едно щателно наблюдение на цѣлата обстановка вънъ и вътрѣ въ него: ще види, дали нѣма голѣми камъни, или вълни въ морето; послѣ ще разгледа, какво е неговото вътрѣшно разположение. И най-послѣ, като се убѣди, че нѣма голѣми съпротивления, ще съблѣче дрехитѣ си и ще се хвърли въ морето. Разуменъ човѣкъ е този, който прѣдприема работа при най-малко съпротивление.

Питамъ: защо се кжпять хората? — За да очистятъ тѣлото си. Да се кжпе човѣкъ, това не

е удоволствие, но необходимостъ, наложена отъ нуждата на организма да отвори поритѣ на кожата си, чрезъ които дишането и храненето става правилно. При това, въ водата трѣбва да се седи най-много отъ 5—15 минути — не повече. Който иска да седи повече време въ водата, риба да стане, както е билъ по-рано. Нѣкой иска да седи дълго време въ водата. Питамъ го: „Слѣдъ като седѣ толкова време въ водата, когато бѣше риба, какво особено придоби? — Нищо. — Тогава бѣше напълно безгласенъ. За да проговоришъ, трѣбваше да излѣзешъ отъ водата. Да живѣешъ дълго време въ водата, значи да се връщашъ къмъ старото. Животътъ, който сега се заражда въ водата, се изразява въ нови форми. Причината, задѣто ние днесъ се кжпимъ, се дължи на необходимостта да бждемъ въ връзка съ тия нови форми. Какъ мислите, днешната вода сжщата ли е, каквато бѣше прѣди години, когато вие, като риби, излѣзохте отъ нея? — Не е сжщата. Морето, отъ което излѣзохте едно време, сжщото ли е и днесъ? — Не е сжщото. Мойсей казва: „И направи Богъ твърдъта; и разлжчи водата, която бѣше подъ твърдъта отъ водата, която бѣше надъ твърдъта.“ Това показва, че горѣ въ пространството има едно голѣмо море. Между водата на това море и водата на земята има постоянно течение. Водата на земята, както и материята, отъ която е направена тя, не сж сжщитѣ, каквито сж били по-рано. Ако

това не бѣше така, свѣтътъ отдавна би изчезналъ. Всичката материя на земята е нова.

Христосъ казва: „Ново вино въ нови мѣхове.“ И наистина, ако новото вино не се налѣе въ нови мѣхове, има опасностъ старитѣ да се прѣснатъ. Тѣ не могатъ да издържатъ на напора на силитѣ, които се развиватъ въ новото вино. Прѣдъ такава опасностъ се намира днесъ и цѣлото човѣчество. Защо умирагъ хората? — Защото формитѣ имъ сж стари и не могатъ да издържатъ на новитѣ сили, които се развиватъ въ новата материя. Старитѣ форми трѣбва да се изчистятъ, да се освободятъ огъ всички стари мисли, чувства и желаня, защото, влѣзатъ ли въ тѣхъ новитѣ сили, ще ги прѣснатъ. Тогава, всички усилия на хората ще отидатъ напразно. Нѣкой ще каже: „Природата трѣбва да се съобрази съ нашитѣ неджзи.“ — Това сж глупави разсждения. Природата не се занимава съ неджзи. Мислите ли, че земята ще измѣни своя пжть, ако нѣкой се изпрѣчи прѣдъ нея? — Не, тя пжтътъ си за никого нѣма да измѣни, и всѣки, който се опита да излѣзе срѣщу нея, ще бжде стжпканъ. Природата е много разумна въ своитѣ постжпки.

Въ Америка има бързи влакове, които не спиратъ на малки гари. Когато искатъ да прѣддатъ пощата на тия тренове, турятъ писмата въ голѣми торби, та като мине трена, закачва торбитѣ съ особени куки и продължава своя пжть безъ спирки. Съ такива куки разполага и приро-

дата. И ако нѣкой се опита да се изпрѣчи на пѣтя ѝ, тя го закача на една отъ тия куки и продължава пѣтя си. Да мумисли този, който излиза срѣщу природата! И сега казвамъ: време е вече всички хора да се замислятъ върху новото, което иде въ свѣта. Който иска нови идеи, трѣбва да си пригответи и нови, пластични форми за новия животъ, та като влѣзе новото въ тѣхъ, разумно да се използва.

Мнозина ще кажатъ: „Това не се отнася за насъ. — Не, за васъ е всичко това. Сегашнитѣ хора трѣбва да свършатъ една велика работа. Вашата работа не може да се прѣдостави на слѣдното поколѣние. За него е прѣдвидена друга работа. Вие, съврѣменнитѣ хора, знаете ли слѣдъ колко време ще се върнете отново на земята? Има възвишени сщества, ангели, които правятъ изчисления; тѣ знаятъ, слѣдъ колко време всѣки човѣкъ ще се върне на земята. Тѣзи възвишени сщества работятъ съ законитѣ на висшата математика, наречена трансцендентална. Тѣ сж изчислили, колко атома има земята, каква е тѣхната скоростъ, каква обмѣна става между горното и долното морета. Изобщо, тѣ изучаватъ устройството на вселената отъ гледището на тази висша математика.

За слѣдния пѣтъ ще пишете върху темата: „Еволюция на елементитѣ.“ Оттукъ се вижда, че не само човѣкътъ, но и елементитѣ еволюиратъ. Ще помислите малко по този въпросъ, безъ да

считате, че ще го разрешите. Ще мислите, както мислят съвременнитѣ философи. Често философътъ мисли върху нѣкой прѣдметъ, безъ да има прѣдвидъ неговитѣ качества. Какъвъ може да бжде този прѣдметъ безъ да притежава извѣстни качества? Значи, философътъ има способността да разглежда прѣдметитѣ, като отвлѣчени понятия. Той говори за „даденото“. Отдѣ е дошло това „дадено“? Да допуснемъ, че съзнанието на човѣка е празно, нищо нѣма въ него. Тогава, какъ се зараждатъ идеитѣ въ съзнанието, ако това, което съществува извънъ него прѣдизвиква мисълта за даденото? Тѣ казватъ: „То съществува.“ Питамъ: какво ще кажете, ако задъ това дадено има друго дадено, което ни прѣчи да разрешимъ, кое отъ двѣтѣ е първичното дадено?

На тѣзи философски разсждения може да се възрази по слѣдния начинъ. Прѣдставете си, че вие носите на гърба си чуваль, въ който има едно шило, та който мине покрай него, набожда се. Вие казвате: „Тукъ имаме „дадено.“ — Кое е даденото? — Шилото. — Да, но задъ шилото стоя азъ и мушкамъ хората. Какво ще кажете, ако шилото е вашиятъ езикъ? Задъ езика се намира мислещиятъ човѣкъ. Въ този случай даденото е единъ органъ, задъ който стои друго дадено — човѣкътъ.

Другъ примѣръ. Питамъ: цигулката съдържа ли въ себе си тоноветѣ? — Тя не съдържа тоноветѣ, но въ нея се включватъ възможности за проявление на тонове. Човѣкътъ, т. е. разумното

въ свѣта произвежда тоноветѣ. Изобщо, всѣки прѣдметъ съдържа въ себе си възможности за проява на човѣшката интелигентностъ.

И тъй, всички ще се стремите къмъ най-малкитѣ иждивявания. Нѣкой казва: „Отъ мене нѣма да излѣзе нищо.“ Какъ дойде до това заключение? Значи, ти си билъ голѣмъ математикъ, щомъ можа така лесно да провѣришъ този фактъ. Какви факти имашъ затова? — Тѣй мисля. — Не, данни трѣбватъ! Човѣкъ нѣма право да казва за себе си, че отъ него нищо нѣма да излѣзе. Богъ е далъ всѣкому умъ, сърце и воля, да го направятъ човѣкъ. Веднѣжъ Богъ казалъ, че отъ васъ човѣкъ ще стане, и ангелитѣ прѣсметнали това, какъ можете вие сами да водите заключение, че отъ васъ нищо не може да излѣзе? Това не е права мисль. Когато човѣкъ говори нѣщо, той трѣбва да е провѣрилъ фактитѣ, да бждатъ истинни и положителни. Нѣкои нѣща могатъ да бждатъ вѣрни, но не истинни. Напримѣръ, вѣрно е, когато нѣкой каже, че отъ него човѣкъ нѣма да стане, но не е истинно. Имате една празна стомна и казвате: „Тази стомна не струва нищо.“ Това е вѣрно само за случая, но не е истинно. Слѣдъ врѣме тази стомна може да се напълни съ нѣщо. Тогава стомната има цѣна. Най-послѣ казвате: „Азъ и Божественото всичко можемъ да направимъ.“ Като кажете така, вие ще избегнете една катастрофа. Отивате при морето оглеждате се да нѣма нѣкакво прѣпятствие и то, гава влизате въ него. Кажете ли, че отъ васъ чо-

вѣкъ нѣма да стане, това подразбира, че отивате при морето, хвърляте се изведнѣжъ въ водата и се натъквате на рѣпятствия.

Въ свѣта сжществува една особена философия, която е оплела много хора въ мрѣжата си. Нишкитѣ на нейната мрѣжа сж нишки на кармата. Човѣкъ трѣбва да има тѣнѣкъ, остъръ умъ, за да може да избегне отъ мрѣжата на тази философия. Тя прави живота несносенъ, поради което всички дарби и способности въ човѣка се заглушаватъ.

Говори се въ Писанието за единъ боленъ, който е чакалъ 38 години, за да влѣзе въ кжпалнята да се излѣкува. Голѣмо търпѣние е ималъ той! Тройката въ числото 38 прѣдставлява Божественния човѣкъ; осморката — Божествената майка, която съдържа всички велики условия на живота. Тройката и осморката, съединени заедно, показватъ, че отъ човѣка може да стане всичко. И тогава Божествениятъ Учителъ, Който е опрѣдѣленъ за васъ, ще дойде и ще ви настави. Докато дойде този моментъ, човѣкъ трѣбва да чака. Дѣ? — Въ свѣта — въ кжпалнята. Послѣ трѣбва да отиде въ храма да се помоли. Тамъ ще чуе слѣднитѣ думи: „Не грѣши повече! Право мисли, право чувствуй, право дѣйствувай! Само така Богъ ще те благослови.“

И тѣй, правете всичко съ най-малко съпротивление и съ най-малко иждивяване на енергия. Или, съ други думи казано: изявявайте вашитѣ мисли, желаня и дѣйствия при най-голѣма хармо-

ния! Това нека бжде за васъ идеалъ, къмъ който трѣбва да се стремите.

Не се плашете отъ състоянията, въ които често изпадате. Тѣ сж прѣходни нѣща. Стомната ви сега може да е празна, но тя лесно се пълни. Нѣщата ставатъ лесно за онзи, който знае.

Упражнение:

1) Ржцѣтѣ прѣдъ гърдитѣ, съ дланитѣ надолу; върховетѣ на срѣднитѣ прѣсти допрѣни.

2) Дѣсниятъ кракъ добрѣ изопнатъ, бавно се изнася напрѣдъ.

3) Ржцѣтѣ се движатъ въ полукржгъ, настрана и назадъ.

4) Клѣкване долу на земята; ржцѣтѣ се движатъ въ полуржгъ напрѣдъ, слѣдъ което се връщатъ въ първото си положение, прѣдъ гърдитѣ.

5) Ржцѣтѣ се движатъ въ полукржгъ назадъ, съ бавно издигане.

6) Ржцѣтѣ описватъ кржгъ надолу съ слабо приклѣкане и се изнасятъ напрѣдъ, докато се върнатъ въ първото си положение — прѣдъ гърдитѣ.

Сжщото упражнение се повтаря съ изнасяне лѣвия кракъ напрѣдъ — три пжти напрѣдъ и три пжти назадъ.

Ако държите крака си разслабенъ, нѣма да имате никакъвъ контактъ съ силитѣ на природата. Ето защо, кракътъ винаги трѣбва да бжде опнатъ, съ изразъ на воля. Ако издигнете ржката си нагорѣ и не я изопнете, вие нѣма да имате контактъ

съ слънцето. Ще стъпвате стройно, за да бждете въ връзка съ теченията, които идатъ отлѣво и отдѣсно на васъ.

Всѣко упражнение е добръ използвано само тогава, когато имате контактъ съ живитѣ сили на природата: съ силитѣ на земята и съ силитѣ на слънцето.

Ще правите това упражнение въ продължение на десетъ деня, всѣка сутринь по шесть пжти.

„Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ
всѣкога бжди.“

---

2 лекция на младежкия окултенъ класъ,
държана отъ Учителя на 22. XI, 1925 г.
въ гр. София.

3 ЛЕКЦИЯ.

Тритѣ състояния: S. R. и T

„Вѣренъ, истиненъ, чистъ и благъ всѣкога бжди!“

Размишление.

Прочете се резюме отъ темата: „Значение на водорода, кислорода, азота и вжглорода въ живота и въ природата.“

Прочетоха се четиритѣ теми върху: „Най-новото въ музиката, въ философията, въ математиката и въ живота.“

Допуснете, че нѣкой учителъ иска да осмисли единицата прѣдъ своитѣ ученици, т. е. да я направи жива. Какъ ще постигне той своята цѣль? Въ природата има редъ елементи, които се означаватъ все съ единици. Всички тия единици еднакви ли ще бждатъ? Ако започнете, напимѣръ, съ неорганичната материя и вървите постепенно къмъ органичната и прѣминете въ областъта на подсъзнателната, съзнателната, самосъзнателната и свѣрхсъзнателната материя и означите елементитѣ на тѣзи различни области все съ единици, ще си приличатъ ли тѣ помежду си? — Нѣма да

си приличатъ, разбира се. Единицата скжпоцѣненъ камъкъ се различава отъ единицата житно зърно или отъ единицата брѣмбаръ, или отъ единицата птица или отъ единицата млѣкопитаеще животно. По този начинъ ние виждаме, какъ единицата постепенно се увеличава, измѣня се по форма, по съдържание и по смисълъ, и така минава въ различни фази на живота.

За слѣдния пжтъ пишете върху темата: „Кой е най-умниятъ брѣмбаръ?“

И тъй, когато окултната наука си служи съ една отъ тия единици, всѣка отъ тѣхъ прѣдставлява извѣстенъ символъ, който показва, че единицата е въ процеса на своето развитие, на своето проявяване. Въ такъвъ случай, всѣко нѣщо, па и всѣки човѣкъ прѣдставлява единица въ прогресъ. Знаете ли, какъвъ е вашиятъ коефициентъ? Това сж задачи, които вие трѣбва да рѣшавате. Когато човѣкъ се домогва до нѣщо сжществено въ своя животъ, той прѣживява една малка радостъ. Защо? — Неговото висше съзнание или разумниятъ животъ въ него съзнава, че е придобилъ малко знание, домогналъ се е до нѣкаква малка истина. Знанието пкъ създава разширение на съзнанието. Истинската наука седи въ разширение на съзнанието. Понѣкога се явява привидно разширение на съзнанието, но то се причинява отъ приливи и отливи въ умствения свѣтъ на човѣка.

Нѣкои хора мислятъ, че сж учени само поради това, че понѣкога иматъ приливъ, разширение на съзнанието. Тия хора, като остаряватъ, започватъ да отричатъ всичко, което сж подържали въ младинитѣ си. Това се дължи на отлива, който става въ тѣхното съзнание. Други пъкъ въ младинитѣ си сж безвѣрници, а като остарѣятъ, въ съзнанието имъ настѣпва приливъ, и тѣ започватъ да вѣрватъ въ Бога, ставатъ религиозни. И двѣтѣ положения се дължатъ на приливи и отливи въ живота имъ. Значи, нѣкои хора започватъ младинитѣ си съ отливъ, а свършватъ старинитѣ си съ приливъ; други хора започватъ съ приливъ, свършватъ съ отливъ. Обаче, когато човѣкъ дойде до състояние, при което съзнанието му не минава въ фази на приливи и отливи, а върви прогресивно, разширява се непрѣкъснато, той се озарява съ вжтрѣшна свѣтлина. Мисълта му става ясна, свѣтла, а чувствата му се обновяватъ. Този човѣкъ вече започва да разбира своя личенъ животъ и да го отдѣля отъ духовния.

Много духовни хора, които работятъ съзнателно върху себе си, често се заблуждаватъ, като мислятъ, че сж освободени отъ своя личенъ животъ, т. е. отъ живота на личността. Мжно е човѣкъ да се освободи отъ своята личностъ. Колкото е лесно негърътъ да се освободи отъ своя черенъ цвѣтъ, толкова е лесно човѣкъ да се освободи отъ личния си животъ. Единственото нѣщо, което може да облекчи въ това отношение съз-

нателния негъръ е той да се убѣди, че черниятъ цвѣтъ въ него е свойственъ на материята и му е наложенъ отвънъ. Причината за този черенъ цвѣтъ, за тѣзи сѣнки се дължи на извѣстенъ родъ материя, която прониква прѣзъ съзнанието на негъра. Всички съврѣменни учени — философи, математици, естествозеници — вършатъ отлична работа въ свѣта. Съ своитѣ малки мотички тѣ разработватъ човѣшкия мозъкъ, и по този начинъ хвърлятъ повече свѣтлина въ съзнанието му. Виждате, че нѣкой ученъ съ години разработва малка частъ отъ мозъка, съ площъ голѣма около 1 см., но работи, постоянствува. Той непрѣкъснато дига и слага на едно и сѣщо мѣсто своята мотичка, голѣма като върхъ на игла, но посажда, култивира нови идеи

Питамъ: задавали ли сте си въпроса, какъ се заражда човѣшката мисль, и отдѣ иде тя? По каквъ начинъ се прѣдава мисльта отъ единъ човѣкъ на другъ? Какъ се произнасятъ съврѣменнитѣ психолози по тѣзи въпроси? Тѣ казватъ, че мисльта на хората се дължи на тѣхната голѣма чувствителностъ; но на кое мѣсто въ мозъка е центърътъ за възприемане и прѣдаване на мислитѣ — не знаятъ. Окултната психология дава сложни обяснения по тѣзи въпроси, защото тя има прѣдъ видъ четиритѣ тѣла, които функциониратъ едновременно у човѣка. Официалната психология едва се справя съ психическитѣ функции на физическото тѣло, а окултната психология борави, освѣнъ

съ функциитѣ на физическото, още и съ функциитѣ на астралното, умственото и причинното тѣла. Тѣзи тѣла едва сега се организиратъ въ човѣка. Колкото и да не е организирано още нашето тѣло, въ него има области, дѣто мисълта се развива, но дѣ сж тѣзи области, не се знаятъ точно. Човѣкъ трѣбва да прави редъ опити, докато намѣри, дѣ, именно, е мѣстото, при което се произвежда мисълта. Отъ това мѣсто излиза бѣла, приятна свѣтлина. То се намира на главата нѣкъдѣ. Когато краищата на прѣститѣ у човѣка сж много чувствителни, той съ пипане ще намѣри тази частъ отъ главата, дѣто се отдѣля свѣтлина, а ние знаемъ, че свѣтлината е признакъ на мисълта.

Идеитѣ въ човѣка растатъ по сжщия начинъ, както и растенията. Когато живѣете съ глупави хора, въ които не се събира тази свѣтлинна енергия, у васъ не се събужда интелектуаленъ стремежъ. Живѣете ли, обаче, съ умни хора, у които тази свѣтлинна енергия се събира и прѣдава, вие ще забѣлѣжите въ себе си интелектуаленъ стремежъ; вие взаимно ще си влияете.

Въ свѣта, въ който живѣемъ, само единицата функционира. Двойката прѣдставлява дробъ, т. е. единица, раздѣлена на двѣ. Въ това отношение двойката прѣдставлява отражение на единицата. Числото три сжществува като отражение на единицата. Въ сжщностъ числото три само не сжществува.

Питамъ: кое е реалното въ човѣка? Мнозина ще отговорятъ, че душата е реалното въ човѣка.

Душата може ли да се вижда? За да се види душата, съзнанието на човъка трѣбва да бѣде будно. Когато се отнася до ума и до интелекта на човъка, тѣ могатъ да се видятъ и при обикновено съзнание. Онѣзи, които работятъ съ висшата математика, знаятъ, че умътъ, интелектуалната сила въ човъка сж резултатъ на нѣщо. Съзнанието пъкъ прѣдставлява външното облѣкло на душата. Когато съзнанието на нѣкой човѣкъ е будно, около него се забѣлѣзва мека, приятна свѣтлина, съ елипсовидна форма. Горната част на тази елипса, дѣто е мѣстото на главата, на мозъка въ човъка, свѣтлината тамъ е по-ярка, по-силна. Въ по-напрѣдналитѣ хора свѣтлината на тази елипса е по-ярка, не само на мѣстото, дѣто е мозъкътъ, но и въ центъра на елипсата. Въ най-напрѣдналитѣ сжщества свѣтлината на елипсата е навсѣкждѣ еднакво силна. Такива сжщества сж устойчиви, положителни въ себе си; тѣ не правятъ никакви компромиси въ своя животъ. Ако при тѣзи сжщества дойде нѣкой човѣкъ съ нечисти мисли и желаня, той веднага ще се почувствува смутенъ, ще иска да се освободи отъ тѣхното присѣствие. Защо? — Понеже въ постѣпкитѣ на тия сжщества нѣма никакви задни цѣли.

Който иска да се повдигне, да облагороди сърцето си и да просвѣти ума си, трѣбва да работи съзнателно върху себе си. Въ съзнателната работа нѣма критика, но има прѣсѣване. Да критикувате своитѣ мисли и чувства, значи да ги оса-

катите. Да прѣсѣвате нѣщата, зная така да ги прѣкарвате прѣзъ филтъръ, че непотрѣбнитѣ отъ тѣхъ да прѣминатъ прѣзъ филтъра, да паднатъ долу, а върху филтъра да останатъ само чиститѣ и възвишенитѣ. Като казвамъ нечисти мисли и желанія, подразбирамъ чуждитѣ мисли и желанія, които се натрапватъ на човѣка. Човѣкъ прѣдставлява клетка отъ Великия организъмъ на живота, вслѣдствие на което въ него сж складирани, освѣнъ неговитѣ желанія, още и желаніята на милиарди сщщества.

Една отъ опасноститѣ, на които сж изложени всички хора въ свѣта, е прѣсищането. Ако нѣкой човѣкъ пѣе 1-2 години редовно, най-послѣ той може да се прѣсити и да каже: „Не искамъ вече да пѣя!“ Пазете се отъ прѣсищане! Човѣкъ трѣбва постоянно да разнообразява живота си. Въ всички отрасли на съврѣменната наука, както и въ музиката, и въ изкуствата, сжщо тъй има голѣмо еднообразие. Однообразието се дължи на това, че тия учени свеждатъ всичко повече къмъ външната, видимата страна. Старитѣ математици, обаче, сж изчислявали съ голѣма точностъ, какви ще бждатъ хората на ХХ вѣкъ, какъвъ рѣстъ, какви очи ще иматъ и т. н.; тѣ сж прѣдсказвали още съ редъ изчисления, съ какви мисли ще се занимаватъ тия хора, какъвъ ще бжде тѣхниятъ общественъ строй и т. н. Всички тия данни сж прѣдсказани съ редъ математически изчисления,

направени отъ прѣди хиляди години. Тѣхнитѣ научни изчисления и прѣдсказания съотвѣтствуватъ на събитията и условията въ сегашнитѣ врѣмена. Тѣ сж прѣдвиждали всички тия нѣща. Какво показва това? — Че тия хора сж виждали. Значи, виждането е знание; виждането е разбирање на отношенията, които сжществуватъ между нѣщата. На философски езикъ казано, това подразбира: съзнанието на по-напрѣдналитѣ хора обхваща съзнанията на другитѣ сжщества. При това, всѣко съзнание, което прониква прѣзъ другитѣ съзнания, трѣбва да се пази да не спѣва тѣхното развитие. Ако съзнанието, което прониква другитѣ, внесе най малката дисхармония въ тѣхъ, то се обвързва кармически съ даденитѣ съзнания. Всѣки кривъ образъ, всѣка крива мисль, всѣко криво заключение въ човѣка, опетнява неговото съзнание.

Мнозина питатъ: „На какво се дължи неуспѣха въ възпитанието на младежъта?“ — Между съврѣменнитѣ учители и ученици липсва взаимна хармония. Като влѣзе учителътъ въ класъ, ученицитѣ започватъ да го разглеждатъ отгорѣ додолу, веднага си съставятъ криво заключение за него и му изваждатъ нѣкакъвъ епитетъ. Като схване тѣхнитѣ мисли, и учителътъ си съставя лошо мнѣние за ученицитѣ. На такава база, именно, започватъ отношения между учители и ученици. При такова положение на нѣщата, и възпитанието се опорочава. Какви сж резултатитѣ на съврѣменна-

га наука? Какво приложение има тя въ живота? Ще кажете, че благодарение на успѣхитѣ въ математиката и геометрията, днесъ се построятъ желѣзници, правятъ се шосета, градятъ се къщи и т. н. Наистина, точнитѣ изчисления, до които е дошла математиката, сж неоцѣними, но сжщитѣ изчисления се прилагатъ и при далнобойнитѣ орждия, съ които се убиватъ хиляди и милиони хора. Химията сжщо така има голѣмо приложение въ живота. Тя е допринесла много блага на човѣчеството, но сжщата химия си служи днесъ най-усилено съ различнитѣ отровни и задушливи газове, съ различни експлозивни вещества и за унищожението на човѣшкия животъ. Значи, науката днесъ нѣма приложение въ възпитанието на човѣка; тя нѣма приложение въ неговия мораленъ и нравственъ животъ.

Както официалната наука, така и окултната, иматъ не само теоретическо значение, но и практическо. Всѣко знание, за да оживѣе, трѣбва да се приложи. Напримѣръ, излиза единъ ученикъ да рѣшава задачи по математика. Обаче, той е слабъ по този прѣдметъ, не може да рѣшава самостоятелно. Тогавъ, направете слѣдния опитъ. Нека излѣзатъ два ученика, силни математици, и да турятъ рѣцѣтъ си на челото на слабия ученикъ, дѣто е математическия центъръ. Като се изредятъ двамата ученика, нѣма да мине много врѣме, и слабиятъ ученикъ ще започне да мисли, да работи върху зададената задача и ще я рѣши. Това се

дължи на факта, че силнитѣ ученици по математика чрѣзъ контактъ сж прѣдали частъ отъ своята енергия на слабия ученикъ. Тази енергия пѣкъ събужда дѣйността на неговитѣ математически способности, и той започва да мисли, да разсжждава. По този начинъ могатъ да се прѣдаватъ енергиитѣ отъ единъ човѣкъ на другъ въ различнитѣ центрове на мозъка. Това може да се използва само като побудително срѣдство, а по-нататѣкъ ученикътъ самъ трѣбва да продължи работата си.

Индуситѣ различаватъ въ човѣка три състояния. Тѣ сж слѣднитѣ: Sattwa — S, Radjas — R и Thâmas — T.

Думата Sattwa означава състояние, което ние можемъ да прѣведемъ съ думитѣ „любовъ къмъ Истината“. Когато човѣкъ се намира подъ влиянието на това състояние, той е тихъ и спокоенъ; въ него отсжтствуватъ всѣкакви користолобиви мисли и желанія; въ съзнанието му има свѣтлина и разширение. Това състояние е присжще на високо напрѣднали хора въ духовно отношение. Такива сж били светиитѣ, но не всички отъ тѣхъ. Много светии се намиратъ въ второто състояние.

Хората отъ второто състояние — radjas — сж волеви, дѣятелни въ всѣко отношение. Тѣ сж добри хора, правятъ добрини, но ако не обърнатъ внимание на тѣхнитѣ добрини и не имъ отдадатъ заслуженото, не имъ отблагодарятъ, тѣ се озлобяватъ. За всѣко добро дѣло тѣ искатъ името

имъ да се запише нѣкждѣ. Това показва, че нѣйдѣ въ съзнанието имъ има тъмнина.

Хората отъ състоянието *sattwa* употребяватъ сладки храни. Хората отъ състоянието *radja* (безъ *s*) употребяватъ повече солени, кисели, лютивви храни. Повечето отъ тѣхъ сж месоядци. Ще кажете: „Не могатъ ли тия хора да се откажатъ отъ месото и да станатъ вегетарианци?“ — И да се откажатъ отъ месото, тѣ пакъ сж месоядци още. Защо? Тѣхнитѣ родители, тѣхнитѣ дѣди и прадѣди сж били месоядци. Човѣкъ не може изведнѣжъ да стане вегетарианецъ. Може ли вълкъ да стане агне? Вълкътъ може да стане трѣвопасно животно дотолкова, доколкото и кучето се отказва отъ месото, когато господарьтъ му дава да яде хлѣбъ. Кучето яде хлѣбъ, когато господарьтъ му дава, но всѣкога прѣдпочита месо. Истинскиятъ вегетарианецъ трѣбва да се е родилъ такъвъ, и месото да не го съблазнява никъкъ. Погледне ли къмъ месото и му се прияде, той се е съблазнилъ вече, а съ това опетнява съзнанието си.

Хората отъ състоянието *thâmas* сж по-лакоми — ядатъ, каквото имъ падне. Тѣ не обичатъ нито да работятъ, нито да мислятъ, нито да учатъ. Мързелътъ е присущъ на тѣхъ. Тѣ сж подобни на кучетата, на коткитѣ. Всички сте наблюдавали, какъ постъпва котката, когато иска да влѣзе въ стаята на господаря си. Тя се приближава до стаята на господаря си, очиства краката си и започва да мърка, да се омилква около него, съ което иска

да каже: „Както виждашъ, чиста съмъ.“ Нека ѝ падне само една мишка между краката, и нейната чистота ще се провѣри. Тя я сграбчва, и цѣла я изяжда. Дѣ остава нейната чистота?

Казвамъ: чистотата трѣбва да проникне цѣлото съзнание на човѣка! Нѣкой взима храната съ немити ржцѣ и казва: „Нищо, и съ немити ржцѣ може да се яде. Бързамъ сега. Кой ще си губи врѣмето?“ — Не, най-първо ржцѣтъ си измий, и послѣ яжъ! Другъ нѣкой вземе хлѣба, погледне го и вижда, че е окалянъ малко. — Нищо, и така ще мине. — Не, изчисти го и тогава яжъ. Ако пѣкъ не ядешъ, още по-добрѣ. Прѣдставете си, че нѣкой отъ васъ е гладенъ, не е ялъ три деня. Нѣкой ви дава изкалянъ хлѣбъ. Какъ трѣбва да постѣпите? Ако се откажете да ядете хлѣба, вие сте въ състоянието s; ако го изчистите отгорѣ и ядете, вие сте въ състоянието г; ако го ядете изкалянъ, както ви го даватъ, вие сте въ състоянието t.

Значи, за съграждането на своя характеръ, човѣкъ трѣбва да използвава всичко, което се изпрѣчва на пътя му. За тази цѣль трѣбва да изучава всички външни и вътрѣшни прояви на своето естество. Да изучавате мисълта си — това е била една отъ задачитѣ на древнитѣ философи. Като изучите мисълта си, ще се заемете да изучавате вашитѣ желания отъ новото гледище; най-послѣ ще изучавате и душата си, въ

благороднитѣ пориви на която се крие закона на Любовта. Изучите ли тѣзи нѣща, ще се доберете и до всички отрасли на новата, положителна наука, която ще ви помага въ всички нужди на живота. Когато казвамъ, че ще се доберете до новата наука, съ това ние не отричаме сега съществуващата, но възставаме само върху кривитѣ прѣводи, които тя е направила отъ природата. Напримѣръ, нѣкой ученъ придава на едно същество качества, които то не притежава. Въ това седи кривиятъ прѣводъ. Когато естественикътъ описва единъ бръмбаръ, напримѣръ, той трѣбва да влѣзе въ неговото съзнание, да разбере напълно неговия животъ, вътрѣшно и външно, и така да го обясни на другитѣ. Иначе, той непрѣменно ще направи нѣкаква грѣшка въ своето описание. Насѣкомитѣ, колкото малки и да сж по отношение насъ, и тѣ мислятъ. Наблюдавайте, какъ постѣпва осата съ своитѣ жертви. Нѣкоя оса хване единъ паякъ, бодне го слабо съ жилото си — парализира го само, не го умъртвява. Защо не го умъртвява изведнѣжъ? — Не го умъртвява, защото иска да запази за личинкитѣ си прѣсна, а не развалена храна. Ако го умъртви, и слѣдъ това го даде на личинкитѣ, тази храна ще бжде вече развалена.

Казвате: „Тѣзи нѣща сж дребни. Тѣ не играятъ голѣма роль въ цѣлокупния животъ на човѣка“. — „Малкото камъче събаря колата.“ Често човѣкъ отпада духомъ, започва да избѣгва хората,

животът му се обезсмисля — отъ всичко е недоволенъ. Коя е причината за всичко това? Ако речете да търсите причината на вашитѣ състояния, не можете да я намѣрите. Защо? — Тѣй микроскопическа е тя! И тази малка причина се дължи на нѣкакво криво, на нѣкакво лъжливо схващане за нѣщата. Малка е причината, но разваля хармонията. Всѣки човѣкъ, който иска да живѣе духовенъ животъ, трѣбва да знае, че духовниятъ животъ е свързанъ съ абсолютната хармония. За да не нарушавате своята вжтрѣшна хармония, при всѣки случай вие трѣбва да знаете, въ кое отъ тритѣ състояния се намирате — s, г, t — и веднага да можете да се справяте съ материята и съ сжществата около васъ.

Никой човѣкъ не живѣе самъ, изолиранъ отъ другитѣ. Всички сжщества си влияятъ взаимно едни други. Като спите вечеръ, става обмѣна между васъ и всички хора, съ които живѣете. Дали съзнавате това или не, то е другъ въпросъ. Вие давате нѣщо и взимате нѣщо. Ставате сутринъ бодъръ, веселъ — спечелили сте нѣщо. Нѣкога ставате неразположени духомъ — изгубили сте нѣщо. Цѣла нощъ съзнанието ви ходи на едно мѣсто, на друго, лута се, търси загубеното. Ако го намѣри, успокоява се; ако не го намѣри, продължава да търси.

Като ви давамъ тѣзи обяснения, азъ искамъ да се привикнете да разглеждате нѣщата критично, а не да придобиете еднообразна мисль. Се-

га, при пробуждане на съзнанието, много отъ васъ се индивидуализиратъ. Пазете се отъ това състояние. Всички вие сте въ състоянието г, а въ състоянието s нѣма нито единъ отъ васъ. Като ученици, вие трѣбва да работите умѣрено, да не пражосвате своята енергия. Прѣдъ ученика седятъ три рода сили, съ които той трѣбва да работи: 1) Божествени сили, които изискватъ съзерцание; 2) духовни сили, които изискватъ активностъ—работа на неговитѣ чувства; 3) физически сили—слизане на работа въ материалния свѣтъ, за което се изисква будностъ на съзнанието. Работата на физическия свѣтъ е свързана съ изцапване. Дойдете ли до това положение, обърнете се за помощъ къмъ другитѣ два вида енергии и постоянно правете съединения (синтези).

И тъй, ще се учите да различавате тритѣ състояния въ себе си. Когато имате разширение въ съзнанието си, полетъ нагорѣ, вие сте подъ влиянието на състоянието s. Когато искате да си откъснете нѣкой плодъ направо отъ дървото, вие сте подъ влиянието на силитѣ г, които дѣйствуватъ по права линия. Когато сте индиферентни, вие сте готови да ядете храна, каквато ви попадне, не правите изборъ; тогава вие сте подъ влияние то на силитѣ t. Такива дѣца ядатъ гнили плодове, прѣстъ и др. При тѣзи сили, човѣкъ често изпада въ атавизъмъ. Срѣщате нѣкой човѣкъ, който е билъ чистъ, спретнатъ, но сега го виждате отпуснатъ, небрѣженъ, нечистъ, иска да умрѣ, не

му се живѣе. Идеята му да умре е права по отношение на това само, че той иска да се освободи отъ състоянието, въ което е изпадналъ, обаче изборътъ му е кривъ. Смъртъта не е единствениятъ начинъ за освобождение отъ това състояние. Какъвъ смисълъ има смъртъта за тебе, ако и слѣдъ това ти носишъ въ съзнанието си мисълъта за твоята черна кожа? Какво си придобилъ? — Нищо. Смъртъта има смисълъ само тогава, когато слѣдъ нея съзнанието ти е освобождено отъ мисълъта, че имашъ черна кожа.

Казвамъ: всички трѣбва да работите върху новото въ математиката, въ философията, въ живота и въ науката, за да се внесе разширение и полетъ въ съзнанието ви; активностъ и прѣдпазливостъ въ чувствата ви, да се пазите отъ лошитѣ навици на вашето минало. Само по този начинъ вие ще бждете бодри и весели и съ будно вътрѣшно съзнание. Въ разумната природа всичко говори за великата радостъ на душата. Като се приближавате до Божествения свѣтъ, ще забѣлѣжите, че навсѣкжде вѣе интелигентностъ и разумностъ. Тамъ има изобилие отъ знания, отъ музика, отъ пѣсень и отъ любовъ. Започнете ли да слизате къмъ физическия свѣтъ, оттамъ вѣе вече студенина, ограничение — всѣки се свива въ черупката си. Най-голѣмиятъ студъ е въ физическия свѣтъ. Толкова голѣмъ е вече студътъ, че ледътъ започва да се троши. Колкото повече се увеличава студътъ, толкова по-трошливи ставатъ

тълата. Въ това отношение и голѣмиятъ студъ може да развали хубавитѣ чувства у човѣка. Много низката температура и много високата температура сж опасни за обикновенитѣ хора. Само адепитѣ и великитѣ Учители могат да прѣминаватъ направо отъ едно състояние въ друго, безъ да се поврѣдятъ.

Ученикътъ трѣбва да се пази, както отъ голѣмия студъ, така и отъ голѣмата горещина. Той не трѣбва да се излага на тѣхъ. Ученикътъ може да оперира само съ такава топлина, при която глината му не се топи, и съ такъвъ студъ, при който камънитѣ му не се рушатъ. Животътъ функционира правилно при обикновена топлина и при обикновенъ студъ.

Това сж практически правила, които всѣки отъ васъ може да приложи въ миниатюръ въ живота си. Правете малки опити върху съзнанието си, да придобиете разширение и полетъ. При оженіето на тия правила ще ви даде поне малки резултати.

Т. м.

---

3 лекция на младежкия окултенъ класъ,
държана отъ Учителя на 29. XI 1925 г. гр. София.